

A fiatalok intézete

A Szegei Orvostudományi Egyetem egyik intézete ünnepli a napokban születésnapját. A tizediket. Fiatal intézet — s az oktatók alig több mint 30 éves átlagéletkorát tekintve mondhatjuk azt is, a fiatalok intézete. Aki pedig megismeri az itt tevékenykedők sokrétű munkáját, bizvást állíthatja, hogy leikes, alkotó fiatal oktatók, kutatók, közéleti emberek intézete.

Pedig alig tíz évvel ezelőtt a mai intézet helyén, a Hunyadi János sugárúton mindössze néhány tanári szoba és tanterem állt, s jó szerével csak a kapura szegezett tábla állította, hogy megalakult a SZOTE Marxizmus—Leninizmus Intézete. 1967 januárjában tíz fiatal oktató kezdte meg itt tevékenységét a filozófiai, a politikai gazdaságtani és a tudományos szocializmus szakcsoportokban. Rájuk várta a feladat, hogy az egyetem hallgatóival megismeressék a marxizmus tanításait, hogy az egyetem közéletébe bekapcsolódva minél eredményesebben próbálják segíteni a szegedi orvosgyógyászatot a szocialista szakemberek képzését. Ennek érdekében kapcsolatokat kellett keresniük, együttműködést kialakítani az egyetem hallgatóival és oktatóival, más tudományos műhelyekkel.

Marxizmus és medicina

Elsődleges feladatuknak az oktatást tekintették, és tekintik ma is. Céljuk, hogy felkeltse a hallgatók érdeklődését a marxizmus alapvető igazságait, feltárják és elsajátíttassák azokat a jövőbeni orvosaival. Kezdeti nagy gondot fordítanak arra, hogy az úgynevezett törzsanyag megtanítása során figyelembe vegyék az orvosgyógyászati sajátosságokat. Hogy olyan tematika kerüljön előtérbe, amelyben összhangban vannak a marxizmus és a medicina alapelvei. Ennek érdekében a történelem, a biológia, a közgazdaság, a gyógyszerészet alapvető kérdéseit, a köznevelés, a pártbizottságban, a KISZ-bizottságban, a hallgatói pártbizottságban, a szakszervezetben, a KISZ-bizottságban például évek óta együttműködési szerződésük van. Az első években az ifjúsági szervezet védnökségét vállalt egy-egy intézeti előadásorozat felett, mozgósította arra a hallgatókat, hogy Most az intézet „mozgósít” rendszeresen — például egy-egy politikai vitakört vezet hallgatói vagy konzultációra oktatókat. A politikai vitakörök mellett segítik a KISZ által hirdetett szakmai-ideológiai pályázatok kiírását és elbírálását. Az ifjúkommunisták vezetőiképzőin évente tartanak előadásokat. Csakúgy, mint politikai tájékoztatókat a klinikán, más elméleti intézetekben, pártalapszervezetekben és pártcsoportokban. A város pártbizottságainak fő feladatát, az esti egyetemmel való oktatással, a marxista középiskolában tartott előadásokkal, a pártlapjába írott elméleti cikkeikkel vesznek részt a kommunisztikus tevékenységének erősítésében. Türekednek arra is, hogy szakmai, ideológiai tevékenységükben szorosan együttműködjenek más intézetekkel és pártszervezetekkel. Ugyanakkor egyre élénkülnek az intézetben belüli szakmai-ideológiai viták, az inté-

zeti pártcsoport tevékenysége — s mindennek eredményeként egyre erősödik egy igazi kommunista kollektíva. Egy olyan közösség, amely tagjainak munkáját máig eddig is sok elismerés illette. A tizenhat itt oktató fiatal közül hárman kapták meg a munka érdemrendet, ketten az oktatásügy, négyen az egészségügy kiváló dolgozóit, ketten kaptak miniszteri dicséretet, egy az ifjúsági érdemremet tulajdonosa.

Kutatócsoportok

A diákkörös hallgatók egy része bekapcsolódik az intézet tudományos munkájába is. Aktív részesei voltak például azoknak a szociológiai felméréseknek, amelyekkel az orvosgyógyászat ovisási, művelődési szokásait vizsgálták meg. A jövőben pedig még több lehetőség adódik majd arra, hogy részt vegyenek az intézetben egy éve alakult kutatócsoportok munkájában, amelyek az egészségügy közgazdasági, társadalmi problémáit, a tudományos technikai forradalmat, etikai, pedagógiai kérdéseket, a fejlett szocialista társadalom kérdéseit vizsgálják. A csoportok munkájába az egyetem más intézeteinek oktatói, kutatói is bekapcsolódnak. Az intézet oktatói ugyanakkor részt vállalnak például a fejlett tőkés országok, a nemzetközi kérdések, a munkaszervezési témák országos kutatásaiból. Eppúgy, mint a szűkebb pártia Csongrád megye és Szeged helytörténeti kutatásaiból. Egyre intenzívebbé és szívszínesebbé váló tudományos tevékenységüket bizonyítja az utóbbi években az intézetben elkészült négy kandidátusi értekezés, nyolc kisdoktori dolgozat, négy önálló tanulmánykötet és számos tudományos közlemény.

Közéleti emberek

Oktató- és tudományos munkájuk mellett igen aktív társadalmi tevékenységet fejtenek ki. Az elmúlt évtizedben az intézet oktatói közül többen viseltek — s viselnek most is — jelentős társadalmi tisztségeket az egyetemen. Szívesen dolgoznak a pártbizottságban, a KISZ-bizottságban, a hallgatói pártbizottságban, a szakszervezetben. A KISZ-bizottságban például évek óta együttműködési szerződésük van. Az első években az ifjúsági szervezet védnökségét vállalt egy-egy intézeti előadásorozat felett, mozgósította arra a hallgatókat, hogy Most az intézet „mozgósít” rendszeresen — például egy-egy politikai vitakört vezet hallgatói vagy konzultációra oktatókat. A politikai vitakörök mellett segítik a KISZ által hirdetett szakmai-ideológiai pályázatok kiírását és elbírálását. Az ifjúkommunisták vezetőiképzőin évente tartanak előadásokat. Csakúgy, mint politikai tájékoztatókat a klinikán, más elméleti intézetekben, pártalapszervezetekben és pártcsoportokban. A város pártbizottságainak fő feladatát, az esti egyetemmel való oktatással, a marxista középiskolában tartott előadásokkal, a pártlapjába írott elméleti cikkeikkel vesznek részt a kommunisztikus tevékenységének erősítésében. Türekednek arra is, hogy szakmai, ideológiai tevékenységükben szorosan együttműködjenek más intézetekkel és pártszervezetekkel. Ugyanakkor egyre élénkülnek az intézetben belüli szakmai-ideológiai viták, az inté-

zeti pártcsoport tevékenysége — s mindennek eredményeként egyre erősödik egy igazi kommunista kollektíva. Egy olyan közösség, amely tagjainak munkáját máig eddig is sok elismerés illette. A tizenhat itt oktató fiatal közül hárman kapták meg a munka érdemrendet, ketten az oktatásügy, négyen az egészségügy kiváló dolgozóit, ketten kaptak miniszteri dicséretet, egy az ifjúsági érdemremet tulajdonosa.

A fiatalok fiatal intézetének eddigi „története” biztosítja arra, hogy a szegedi orvosgyógyászat megalapozott a marxista oktatás jövője. Szakmai felkészültségük, folyamatos önképzésük, tudományos munkájuk, társadalmi tevékenységük, aktivitásuk szilárd alapja annak, hogy a jövőre maguk elé tűzött feladatokat megvalósítsák. Hogy tovább emeljék az oktatás színvonalát, felkészüljenek a most készülő új oktatási programok bevezetésére; megerősítsék kutatócsoportjaikat; szélesítsék kapcsolataikat a hazai és külföldi tudományos műhelyekkel; az eddigiekhez hasonlóan színvonalas társadalmi munkát végezzenek, együttműködve az egyetem hallgatóival és oktatóival, a fejlett szocialista társadalom leendő orvosainak képzéséért.

Szabó Magdolna

Könyvújdonságok

Komoly zene, könnyűzene

A Zeneműkiadó népszerű Orfeusz-könyvek sorozatában jelent meg a Zongoramuzsika kalauza, és — immár ötödik kiadásban — Szabolcsi Benne Beethoven monográfiája. S hogy a könnyűzene kedvelőinek is gondoskodjanak olvasnivalóról a téli napokra, Gál György Sándor és Somogyi Vilmos vasárnap regényes ismertetője, az Operettek könyve.

A kiváló zongorista és zenetörténész, Zsolt Matthews szerkesztésében praktikus könyvet kap a szakember és a laikus zenekedvelő: a Zongoramuzsika kalauz ugyanis bemutatja a zongora őseit, a társbillentyűs hangszereket, s jeles szerzők írásai áttekinthetik a hangszer tekintélyes irodalmát. Szó van itt a barokk-, a bécsi klasszika, a romantika legismertebb komponistáinak zongoraműveiről; a különböző nemzeti jelölak kialakulásáról, sőt Susan Bradshaw tollából szavadunk zongoramuzsikájáról is. Ez utóbbi fejezet foglalkozik a legutóbbi idők számtalan stílus- és technikai irányzatával, számba veszi a szerzőket, ugyanakkor konkrét művekre utalva megvizsgálja a zongoratechnika fejleményeit is. A komponisták sora ki mássá indulhatna, mint Bartók Bélával, de szó van itt Kodály Zoltánról, Dohnányi Ernőről (tenát a közelmúltból), Bozay Attiláról, Durkó Zsoltról, Kurtág Györgyről és másokról, tehát a jelen magyar komponistáiról is. Maga Matthews Beethovenról, Schubertől, Brahmsról ír.

Művész és műalkotás két korszak határán — ezt az alcímet viseli Szabolcsi Benne Beethoven-könyvének postumus kiadása. A monográfia először 1947-ben került az olvasók kezébe, tehát generációkat tanított meg arra, mi jelent a mai embernek Beethoven művésze. A kö-

A NEB megvizsgálta

A szakmunkástanulók élet- és munkakörülményei

Tegnap, kedden délután Kalmár József elnökletével ülésezett a Szeged megyei városi és szegedi járási Népi Ellenőrzési Bizottság. A tanácskozáson dr. Széll Sámuel, a NEB elnökhelyettese szóbeli tájékoztatást adott a Londoni körúti gyermekotthon népi ellenőri vizsgálat realizálásáról. A tanács művelődési ügyekkel foglalkozó elnökhelyettese lelével értesítette a NEB-et, hogy tanács-társadalmi bizottságot hoznak létre a szegedi nevelőotthonok ellenőrzésére. A városi tanács művelődési osztályának vezetője fegyelmi eljárást folytatott le az otthon igazgatója ellen. A fegyelmi határozat szerint igazgatói beosztása alól felmentették és más, alacsonyabb beosztásba áthelyezték. Folyamatban van a pénzügyi osztály azon revizora elleni fegyelmi eljárás, aki az intézetnél a pénzügyi utóvizsgálatot rosszul végezte. Az intézet volt gazdasági vezetője ellen pedig a büntetőeljárás már korábban megindult.

A testület, megvitatta és elfogadta a földterületek hasznosításának ellenőrzéséről szóló, valamint a szegedi 624. sz. Ipari Szakmunkásképző Iskola tanulójának élet- és munkakörülményeit vizsgáló jelentést.

A népi ellenőrök megállapítása szerint az iskola épülete elavult. Nagyban hátráltatja az oktató-nevelőmunkát, hogy nincs kollégium, tanműhely, könyvtár, ebédlő, kulturális- és sportlétesítmény. Annak ellenére, hogy az iskolában jó pedagógusok dolgoznak, az oktatás hatékonyságát csökkenti a szaktantermek, szertárak, szakköri helyiségek hiánya. Nem megfelelő a tanműhelyek felszereltsége sem.

A népi ellenőrök felhívták a figyelmet, hogy nagyobb gondot kell fordítani a tár-

sadalmi ösztöndíjakra s a pályaválasztási munkára. A vállalatok társadalmi szerepeinek is jobban fel kell figyelni a szakmunkástanulók életkörülményeire, problémáira. Gyakrabban lehetne meghívni őket vállalati rendezvényekre, s így azok jobban éreznék a munkahelyek léteét.

A NEB a tanulók helyzetének javítása érdekében több javaslatot fogalmazott meg, amelyet a vizsgált vállalatoknak, szövetszervezeteknek és a felügyeleti szervnek továbbítanak.

Korszerűsítik a pedagógus-továbbképzést

Befejezés előtt áll a pedagógusok továbbképzése korszerűsített rendszerének kidolgozása az Oktatási Minisztériumban.

A korszerűsített rendszer a meglévő alapokra épít, azokat fejleszti tovább. A jövőben jobban érvényesül a központi irányítás és ellenőrzés, egyértelműbbé válnak a továbbképző intézmények feladatai. A készülő új jogszabály hangsúlyozza, hogy az ideológiai-politikai,

a szakmai, a pedagógiai és a pszichológiai képzés komplex egységet alkot.

Továbbra is jelentős szerep hárul a megyei továbbképzési intézetekre. Az úgynevezett gyakorlati-módszertani szemináriumokat a korábbiánál magasabb színvonalon, egységes tematika alapján a jövőben is meghirdetik. Ezt a formát az új jogszabály a nevelőknek a pedagógiai gyakorlat első tíz évében ajánlja. Rendszeres továbbképzést biztosítanak — a területi úttörőszervezetekkel és KISZ-bizottságokkal összhangban — az ifjúsági mozgalomban tevékenykedő pedagógusoknak.

Az elmúlt években néhány felsőoktatási intézmény már eredményesen kapcsolódott be a továbbképzésbe. A jövőben szabályozottabbá és általánossá válik ez a tevékenység. Ezt a formát a jogszabály a gyakorlat második évtizedében ajánlja a pedagógusoknak.

A korábbiánál nagyobb segítséget kapnak a nevelők az önképzéshez, önművelődéshez is. Az Országos Pedagógiai Intézet ennek érdekében közreműködik a többi között a pedagógus továbbképzés könyvtára című sorozat megindításában.

A készülő miniszteri utasítás intézkedik arról, hogy a továbbképzés gyakorlata a tanév rendjéhez igazodjon. (MTI)

N. I.

A zenei hét programja

A rádió szegedi zenei hetén, ma, szerdán a Kossuth-közvetítő 12 óra 20-tól a Kinyer ma? zenei vetélkedőt, ezúttal a Tisza szállóból. A nap két koncertjét az URH sugározza, délután 5 óra 05-től énekkari hangversenyt a József Attila Tudományegyetem aulájából, 19 óra 35-től pedig az angol John Ogdon zongoraestjét a Tisza szálló nagyterméből.

A kóruskoncerten a szegedi MÁV „Hazánk” Munkáskórusa Erdős János és Erdősné Fagler Erika vezényletével Bach, Dowland, Bárdos, Muradeli és Letoni műveket szólaltat meg; a zeneakadémia szegedi tagozatának énekkara, Delleyné Halama Pirokska vezényletével, Cara, Peuerl, Kodály és

Bartók műveit éneklő, a Judasz Gyula Tanárképző Főiskola dr. Mihálka György vezette női kara pedig Vaszy Viktor, Vántus István, Avasi Béla, Farkas Ferenc művei mellett Montani- és Lebköcsösi kompozíciókat mutat be. Ogdon zongoraestjének műsorán Beethoven, Chopin, Busoni és Liszt darabjai szerepelnek.

Vasárnap:

Mesél a bécsi erdő

Miután a beteg Kátay Endre szerepét Máriáss József átvette, vasárnap, december 19-én bemutatja a szegedi színház ifj. Johann Strauss háromfelvonásos operettjét, a Mesél a bécsi erdő-t. Ez az előadás termé-

Irodalomtörténet külföldre

Olyan magyar irodalomtörténet készül, amely első sorban a külföldi szakemberekkel ismerteti meg a magyar irodalmat.

A három kötetre tervezett munka, oroszul, angolul, franciául és németül is megjelenik. Az alkotók a magyar irodalom jelenségeit összekapcsolják a világirodalom közismert jelenségeivel, azaz költészetünket és prózáinkat a világirodalom folyamatainak részeként mutatják be.

szetesen, a kifrásnak megfelelően, Katona-bérletben megy, délután 3 óráig. A premierbérletek január 7-én láthatják, a Petőfi-bérleteknek tegnapra tervezett előadást január 15-én biztosítja a színház.